

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:3308

av **Karin Enström m.fl. (M)**

Politiken för global utveckling (PGU)

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samordning av politiken för global utveckling och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur arbetet med politiken för global utveckling förhåller sig till de nya hållbarhetsmålen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på hur analys, kunskapsutveckling och rapportering ska förbättras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lämnat skrivelsen 2015/16:82 om politik för global utveckling, till riksdagen. Regeringen uttrycker ofta höga ambitioner på området men skrivelsen och politiken återspeglar inte dessa.

PGU har granskats i en rapport av EBA, *Sustaining a development policy. Results and responsibility for the Swedish Policy for global development*. Rapporten lyfter särskilt svårigheterna i samordningen mellan politikområdena. Den pekar på bristerna i processerna, uppföljningen och i ledarskapet.

Sammanfattningsvis skrivs i rapporten:

Att driva en samstämmig politik är viktigt men svårt. Motstridiga intressen och skilda prioriteringar kan lägga hinder i vägen. Det finns ett behov av tydlig samordning, men komplexa beslutsprocesser leder ofta till otydliga instruktioner. Det finns ett behov av en fortlöpande dialog om vad PGU innebär, men en sådan dialog kommer inte alltid till stånd.

Rapportens rekommendationer:

- ”Tydligt och starkt politiskt ledarskap. Ansvar för genomförandet av PGU måste formaliseras i instruktioner. Regeringen skulle kunna utveckla ett instrument som mäter ’utvecklingsåtagande’ för varje policyområde, och som klagör intressekonflikter, motstridiga normer, och de fall då åtagandet brister, för att på så

sätt bereda vägen för tydligare politiska ställningstaganden för utvecklingsfrämjande samstämmighet.

- Ta fasta på vikten av kontinuerlig analys. Det behövs analys och kunskapsutveckling, både för att stärka politiken och för att öka medvetenheten om den.
- Rapportrandet kring vad politiken åstadkommer måste bli mer process- och dialogorienterad. Regeringen bör överväga en mer processororienterad ansats i sin rapportering, som lyfter både goda exempel och sådana där olika politikområden skaver mot varandra och är i behov av mer intensiv dialog.
- Genomförandet av PGU måste hänga ihop med andra tvärfrågor i politiken. Den allomfattande ansats som kännetecknar PGU behöver förhålla sig till andra tvärgående politikområden, som till exempel jämställdhet och klimat. Om dessa initiativ inte integreras i PGU finns en stor risk att det skapas parallella processer och en ineffektiv resursanvändning.”

Moderaterna delar till stor del analysen av bristerna i regeringens hantering av PGU.

Den skrivelse som presenterats för riksdagen är alltför allmänt hållen och saknar helt perspektivet på hur regeringen ska kunna leverera det den säger sig vilja genomföra. Skrivelsen är översiktlig och exemplen är inte uttömmande. Debatten blir förhållandevis lättviktig när de svåra frågorna undviks, intressekonflikterna inte visas och där målkonflikter identifieras men inte adresseras. Regeringens skrivelse är för allmänt hållen för att vara möjlig för riksdagen att granska och följa upp.

Det saknas även nödvändigt ledarskap i regeringen och tydliga processer för uppföljning. Framtidsministerns samordnande roll betonas i skrivelsen men saknas nu och är inte ersatt. Huruvida ansvaret för att identifiera strategiska åtgärder för effektivt genomförande övergått på annan minister eller helt utgått framgår inte av regeringens skrivelse. Det är oklart vem i regeringen som ansvarar för samordning och helhet. Det är också oklart hur arbetet med PGU förhåller sig till de nya hållbarhetsmålen. I en del fall är det otydligt om redovisade åtgärder och processer ligger inom ramen för PGU. Skrivelsen aviserar en ny redovisningsmodell men beskriver den inte närmare. Regeringen behöver snarast återkomma till riksdagen om hur den nya redovisningsmodellen ser ut.

Politiken som drivs inom PGU måste vara relevant och nödvändig. Den måste också ge resultat. Den nuvarande regeringen tar uppenbarligen inte frågorna på allvar och det beklagar vi. I EBA-rapporten kritiseras bristen på kontinuerlig analys och kunskapsutveckling, samt brister i rapportrandet av vad politiken åstadkommer. Den kritiken delar vi och anser att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag på hur analys, kunskapsutveckling och rapportering ska förbättras.

Karin Enström (M)

Sofia Arkelsten (M)

Göran Pettersson (M)

Tobias Billström (M)

Margareta Cederfelt (M)

Sotiris Delis (M)

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)

Hans Wallmark (M)

Anti Avsan (M)

Maria Stockhaus (M)